

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

**MINISTERSTWO PRACY
I POLITYKI SPOŁECZNEJ**

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

**Publikacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej
w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego**

KRAJOWY STANDARD KOMPETENCJI ZAWODOWYCH

**Kierowca ciągnika rolniczego
(834101)**

Operatorzy monterzy maszyn i urządzeń

Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich

Publikacja opracowana w ramach projektu systemowego pn. „Rozwijanie zbioru krajowych standardów kompetencji zawodowych wymaganych przez pracodawców”. Priorytet I PO KL, Działanie 1.1

Krajowy standard kompetencji zawodowych Kierowca ciągnika rolniczego (834101)

© Copyright by Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich, Warszawa 2013

Kopiowanie i rozpowszechnianie może być dokonane za podaniem źródła

ISBN 978-83-7951-000-9 (całość)

ISBN 978-83-7951-295-9 (295)

Nakład 1000 egz.

Publikacja bezpłatna

Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich

00-697 Warszawa, Aleje Jerozolimskie 65/79, tel. (22) 237-00-00, fax (22) 237-00-99

e-mail: sekretariat@crzl.gov.pl <http://www.crzl.gov.pl>

Wydawnictwo Naukowe Instytutu Technologii Eksploatacji – Państwowego Instytutu Badawczego

26-600 Radom, ul. K. Pułaskiego 6/10, tel. centr. (48) 364-42-41, fax (48) 364-47-65

e-mail: instytut@itee.radom.pl <http://www.itee.radom.pl>

Spis treści

1. Dane identyfikacyjne zawodu	4
1.1. Kod, nazwa zawodu i usytuowanie zawodu w klasyfikacjach ...	4
1.2. Notka metodologiczna i autorzy	4
2. Opis zawodu	6
2.1. Synteza zawodu	6
2.2. Opis pracy i sposobu jej wykonywania, obszary występowania zawodu	6
2.3. Środowisko pracy (warunki pracy, maszyny i narzędzia pracy, zagrożenia, organizacja pracy)	6
2.4. Wymagania psychofizyczne, zdrowotne, w tym przeciwwskazania do wykonywania zawodu	7
2.5. Wykształcenie i uprawnienia niezbędne do podjęcia pracy w zawodzie	7
2.6. Możliwości rozwoju zawodowego, potwierdzania/walidacji kompetencji.....	8
2.7. Zadania zawodowe	8
2.8. Wykaz kompetencji zawodowych.....	9
2.9. Relacje między kompetencjami zawodowymi a poziomem kwalifikacji w ERK/PRK.....	9
3. Opis kompetencji zawodowych	10
3.1. Przygotowywanie do pracy ciągnika rolniczego oraz współpracujących z nim środków technicznych Kz1	10
3.2. Użytkowanie ciągnika rolniczego oraz współpracujących z nim środków technicznych Kz2	12
3.3. Kompetencje społeczne KzS	13
4. Profil kompetencji kluczowych	14
5. Słownik	15

1. Dane identyfikacyjne zawodu

1.1. Kod, nazwa zawodu i usytuowanie zawodu w klasyfikacjach:

Według Klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy (KZiS 2010):

834101 Kierowca ciągnika rolniczego

Grupa wielka 8 – Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń (w Międzynarodowej Klasyfikacji Standardów Edukacyjnych ISCED 2011 – poziom 3).

Grupa elementarna 8341 – Operatorzy wolnobieżnych maszyn rolniczych i leśnych (w Międzynarodowym Standardzie Klasyfikacji Zawodów ISCO-08 odpowiada grupie 8341 Mobile Farm and Forestry Plant Operators).

Według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007):

Sekcja A. Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo; Sekcja F. Budownictwo; Sekcja H. Transport i gospodarka magazynowa. Działalność zawodowa związana jest z prowadzeniem ciągnika rolniczego z przyczepami lub agregatowaniem i eksploataowaniem ciągnika ze współpracującymi środkami technicznymi, wykonując prace w rolnictwie, ogrodnictwie, leśnictwie i innych branżach, gdzie wykorzystuje się maszyny współpracujące z ciągnikiem.

1.2. Notka metodologiczna i autorzy

Opis standardu kompetencji zawodowych wykonano na podstawie: analizy źródeł (akty prawne, klasyfikacje krajowe, międzynarodowe) oraz głównie wyników badań analitycznych na 23 stanowiskach pracy w 9 przedsiębiorstwach (duże – 1, średnie – 2, małe – 1, mikro – 5, w tym produkcyjne – 4, handlowe – 1, usługowe – 3, inne – 1), przeprowadzonych w lutym i marcu 2013 r.

Zespół Ekspertski:

- Tadeusz Budzisz – Centrum Kształcenia Rolniczego w Starym Lubiejewie,
- Tomasz Jagiełło – Zespół Szkół Agrotechnicznych i Gospodarki Żywnościowej w Radomiu,
- Piotr Sobolewski – Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Powierciu,
- Tomasz Kupidura – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB w Radomiu.

Ewaluatorzy:

- Szymon Jałocha – Moto-Start w Lublinie,
- Marek Gałka – Zespół Szkół Centrum Kształcenia Praktycznego w Małkini Górnej.

Recenzenci:

- Dariusz Tyczyński – AGROBARD w Przytyku,
- Roman Kępiński – Zespół Szkół Rolniczych, Centrum Kształcenia Praktycznego w Grodkowie.

Komisja Branżowa (zatwierdzająca):

- Jacek Węsierski (przewodniczący) – Federacja Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych NOT w Warszawie,
- Zbigniew Getler – Mazowiecka Izba Rolnicza Oddział w Radomiu,
- Piotr Szymczak – NSZZ Rolników Indywidualnych „Solidarność” Ziemia Radomska w Radomiu.

Data zatwierdzenia:

- 07.10.2013 r.

2. Opis zawodu

2.1. Synteza zawodu

Kierowca ciągnika rolniczego eksploatuje i prowadzi ciągnik rolniczy z przyczepami oraz zagregowanymi narzędziami i maszynami rolniczymi i innymi środkami technicznymi.

2.2. Opis pracy i sposobu jej wykonywania, obszary występowania zawodu

Kierowca ciągnika rolniczego jest zawodem o charakterze usługowym. Kierowca prowadzi ciągnik wraz ze współpracującymi maszynami, narzędziami lub przyczepami, wykonując prace polowe lub transportowe w rolnictwie, ogrodnictwie, leśnictwie. Po zamontowaniu innych, specjalistycznych środków technicznych, może również wykonywać prace w zakładach komunalnych lub budownictwie. Kierowca sprawdza stan techniczny i przygotowuje ciągnik do pracy, zestawiając go z odpowiednim środkiem technicznym. Wykonuje połączenia niezbędnych instalacji elektrycznych, pneumatycznych, hydraulicznych oraz w razie potrzeby łączy układ przenoszenia napędu ciągnika z maszyną towarzyszącą. Ustawia parametry robocze ciągnika i współpracujących z nim środków technicznych, uwzględniając warunki pracy. Kierowca ciągnika wykonuje również czynności kontrolno-obserwacyjne i konserwacyjne, w razie konieczności usuwa usterki i niedomagania ciągnika i współpracujących z nim środków technicznych. Kieruje ciągnikiem rolniczym zgodnie z przepisami ruchu drogowego oraz użytkuje ciągnik i sprzęt techniczny zgodnie z przeznaczeniem. Kierowca ciągnika rolniczego może kierować pojazdami wolnobieżnymi, w tym maszynami samobieżnymi.

2.3. Środowisko pracy (warunki pracy, maszyny i narzędzia pracy, zagrożenia, organizacja pracy)

Kierowca ciągnika rolniczego obsługuje i eksploatuje zespół sprzężonych z ciągnikiem narzędzi, maszyn i urządzeń rolniczych, ogrodniczych, leśnych lub specjalistycznych środków technicznych przystosowanych do współpracy z ciągnikiem. Ciągnik rolniczy może być również wykorzystywany do prac transportowych przyczepami. Miejscem pracy kierowcy ciągnika mogą być pola, łąki, sady, lasy, a także drogi i tereny miasta lub place budów. Kierowca ciągnika rolniczego może być zatrudniony w gospodarstwach rolnych, ogrodniczych, przedsiębiorstwach leśnych, budowlanych, a także w zakładach transportowych lub komunalnych i innych, gdzie wykorzystuje się ciągniki jako jednostki napędowe i transportowe. W pracy kierowcy ciągnika rolniczego istnieje wiele zagrożeń dla zdrowia i życia. Są to między innymi drgania mechaniczne i hałas, a także przebywanie w atmosferze zanieczyszczonej kurzem i spalinami oraz zmienne warunki klimatyczne. Podczas wykonywania prac związanych z chemiczną ochroną roślin kierowca jest narażony na bezpośredni kontakt z agresywnymi środkami chemicznymi, a przy nawożeniu nawozami mineralnymi i wapnem – na zapalenie.

Praca kierowcy ciągnika rolniczego może przebiegać w systemie jedno-, dwu- lub trzymianowym.

2.4. Wymagania psychofizyczne, zdrowotne, w tym przeciwwskazania do wykonywania zawodu

Kierowca ciągnika rolniczego powinien mieć dobry ogólny stan zdrowia i być w dobrej kondycji. Ponadto powinien cechować się zdolnością prawidłowego, logicznego myślenia, wyobraźnią, zdolnością do podejmowania decyzji, a także spostrzegawczością i zdolnością do skupienia uwagi. Bardzo ważna jest zdolność koncentracji i podzielność uwagi, gdyż często musi obserwować jednocześnie wiele parametrów pracy ciągnika i współpracujących z nim środków technicznych. Specyfika zawodu wymaga uzdolnień technicznych. Praca kierowcy ciągnika ma charakter indywidualny, chociaż występują też prace wymagające umiejętności pracy w zespole. Kierowca ciągnika rolniczego odpowiada zarówno za stan techniczny obsługiwanego sprzętu, jak i za jakość wykonanych prac. Często musi sam podejmować decyzje. Jego pracy towarzyszy wysiłek fizyczny i długotrwała, wymuszona pozycja ciała, a także stres. Z uwagi na konieczność poruszania się po drogach publicznych i możliwość zetknięcia się z wieloma czynnikami szkodliwymi, kierowanie pojazdem jest czynnością wymagającą od wykonującej ją osoby pełnej sprawności psychoruchowej. Dlatego zatrudnianie niepełnosprawnych jest ograniczone i może dotyczyć tylko szczególnych przypadków.

2.5. Wykształcenie i uprawnienia niezbędne do podjęcia pracy w zawodzie

Kandydat do pracy w zawodzie kierowcy ciągnika rolniczego musi posiadać prawo jazdy kategorii: ciągnikowej (T) lub uprawnienia na kierowanie ciągnikiem rolniczym z przyczepą/przyczepami (B+E) lub ciągnikiem rolniczym z przyczepą/przyczepami (C+E). Pracodawcy zatrudniają na tym stanowisku osoby posiadające prawo jazdy z wykształceniem zasadniczym zawodowym w zawodach związanych z rolnictwem (613003 Rolnik, 834103 Mechanik – operator pojazdów i maszyn rolniczych, 611303 Ogrodnik). W przypadku nieposiadania przez kandydata na kierowcę ciągnika rolniczego odpowiednich uprawnień możliwe jest również przyuczenie go na stanowisku pracy i zdobywanie przez niego niezbędnego doświadczenia w trakcie wykonywania zawodu. Warunkiem wykonywania niektórych specjalistycznych prac jest posiadanie dodatkowych uprawnień. Tak jest w przypadku wykonywania chemicznej ochrony roślin – kierowca musi mieć ukończone szkolenie w zakresie ochrony roślin. Kierowca ciągnika rolniczego powinien brać udział w szkoleniach organizowanych przez producentów maszyn lub w wyspecjalizowanych szkołach i ośrodkach szkoleniowych, poszerzając swoją wiedzę i umiejętności w zakresie nowych rozwiązań konstrukcyjnych ciągników i obsługiwanego sprzętu.

2.6. Możliwości rozwoju zawodowego, potwierdzania/ walidacji kompetencji

Kierowca ciągnika rolniczego może podejmować pracę w gospodarstwach rolniczych, ogrodniczych, przedsiębiorstwach technicznej obsługi wsi i rolnictwa, leśnictwie, budownictwie, gospodarce komunalnej, a także może samodzielnie podjąć i prowadzić działalność gospodarczą w zakresie świadczenia usług ciągnikiem rolniczym. Posiadając kwalifikacje w zawodzie kierowcy ciągnika rolniczego, po zdobyciu odpowiednich uprawnień może pracować na równorzędnych stanowiskach robotniczych w zawodach z grupy 832 Kierowcy samochodów osobowych, dostawczych i motocykli oraz 834 Operatorzy pojazdów wolnobieżnych i pokrewni. Po uzupełnieniu wykształcenia i potwierdzeniu odpowiednich kwalifikacji może uzyskać kwalifikacje na poziomie zasadniczym i średnim zawodowym, a potem ukończyć studia wyższe. Zawody pokrewne: 613003 Rolnik; 834103 Mechanik-operator pojazdów i maszyn rolniczych.

2.7. Zadania zawodowe

- Z1. Organizowanie stanowiska pracy kierowcy ciągnika rolniczego z uwzględnieniem zasad i przepisów BHP, ochrony ppoż., ergonomii i ochrony środowiska (niezbędne kompetencje: Kz1, Kz2, KzS).
- Z2. Wykonanie obsługi codziennej ciągnika rolniczego, dobieranie materiałów eksploatacyjnych (niezbędne kompetencje: Kz1, KzS).
- Z3. Sprawdzenie stanu technicznego narzędzi, maszyn i urządzeń rolniczych oraz innych środków technicznych współpracujących z ciągnikiem rolniczym, usuwanie usterek i niewielkich uszkodzeń (niezbędne kompetencje: Kz1, KzS).
- Z4. Dobieranie ciągnika i współpracujących z nim środków technicznych do rodzaju i warunków wykonywanych prac (niezbędne kompetencje: Kz1, KzS).
- Z5. Agregatowanie i przygotowanie do pracy ciągnika i współpracujących z nim środków technicznych (niezbędne kompetencje: Kz1, KzS).
- Z6. Kierowanie ciągnikiem rolniczym (niezbędne kompetencje: Kz2, KzS).
- Z7. Wykonanie prac za pomocą agregatu ciągnikowego i współpracujących z nim środków technicznych (niezbędne kompetencje: Kz2, KzS).
- Z8. Wykonanie prac konserwacyjnych, mycie i czyszczenie ciągnika rolniczego i współpracujących środków technicznych (niezbędne kompetencje: Kz2, KzS).

2.8. Wykaz kompetencji zawodowych

Kz1 – Przygotowywanie do pracy ciągnika rolniczego oraz współpracujących z nim środków technicznych (potrzebne do wykonywania zadań: Z1, Z2, Z3, Z4, Z5).

Kz2 – Użytkowanie ciągnika rolniczego oraz współpracujących z nim środków technicznych (potrzebne do wykonywania zadań: Z1, Z6, Z7, Z8).

KzS – Kompetencje społeczne (potrzebne do wykonywania zadań: Z1÷Z8).

2.9. Relacje między kompetencjami zawodowymi a poziomem kwalifikacji w ERK/PRK

Kompetencje zawodowe potrzebne do wykonywania zadań w zawodzie sugeruje się wykorzystać do opisu kwalifikacji na **poziomie 3** właściwym dla wykształcenia zasadniczego zawodowego w Europejskiej i Polskiej Ramie Kwalifikacji. Poziom ten jest uzasadniony miejscem usytuowania zawodu w Klasyfikacji zawodów i specjalności (grupa wielka 8 i jej odpowiednik w ISCED 2011).

Osoba wykonująca zawód kierowcy ciągnika rolniczego:

- 1) w zakresie wiedzy: zna i rozumie podstawowe fakty, zasady, procesy i pojęcia ogólne w zawodzie kierowcy ciągnika rolniczego oraz w szerszym zakresie elementarne uwarunkowania w eksploatacji ciągnika rolniczego wraz z towarzyszącymi mu środkami technicznymi;
- 2) w zakresie umiejętności: posiada umiejętności wymagane do realizacji niezbyt prostych zadań i rozwiązywania prostych, typowych problemów w zawodzie kierowcy ciągnika rolniczego przez wybieranie podstawowych metod, narzędzi, materiałów i informacji. Potrafi wykonywać zadania związane z przygotowaniem do pracy i użytkowaniem ciągnika rolniczego według ogólnej instrukcji, w częściowo zmiennych warunkach, potrafi formułować wypowiedzi na elementarnym poziomie, również w języku obcym.

3. Opis kompetencji zawodowych

Opis kompetencji dotyczy tylko kompetencji zawodowych zdefiniowanych w badaniach na stanowiskach pracy.

Wykonanie zadań zawodowych Z1, Z2, Z3, Z4, Z5 wymaga posiadania kompetencji zawodowej Kz1.

3.1. Przygotowywanie do pracy ciągnika rolniczego oraz współpracujących z nim środków technicznych Kz1

Wiedza – zna i rozumie podstawowe fakty, zasady, procesy i pojęcia ogólne w zawodzie kierowcy ciągnika rolniczego oraz w szerszym zakresie elementarne uwarunkowania w eksploatacji ciągnika rolniczego wraz z towarzyszącymi mu środkami technicznymi, w szczególności zna:

- zasady i przepisy BHP, ochrony ppoż., ergonomii, ochrony środowiska w zakresie przygotowania do pracy ciągnika rolniczego oraz współpracujących z nim środków technicznych;
- zasady organizowania stanowiska pracy kierowcy ciągnika rolniczego;
- przepisy ruchu drogowego;
- typowe narzędzia i sprzęt techniczny do obsługi ciągnika rolniczego;
- czynności obsługi codziennej ciągnika rolniczego;
- budowę i działanie ciągnika rolniczego oraz współpracujących z nim środków technicznych;
- poszczególne układy, podzespoły i ich położenie w ciągniku;
- dokumentację pojazdu;
- materiały eksploatacyjne używane w ciągniku rolniczym, maszynach i urządzeniach;
- budowę i zasady działania narzędzi i maszyn rolniczych oraz innych środków technicznych współpracujących z ciągnikiem rolniczym;

Umiejętności – realizuje niezbyt proste zadania i rozwiązuje proste, typowe problemy przygotowania do pracy ciągnika rolniczego oraz współpracujących z nim środków technicznych. Potrafi wykonywać zadania według ogólnej instrukcji, w częściowo zmiennych warunkach, w szczególności potrafi:

- przestrzegać zasad i przepisów BHP, ochrony ppoż., ergonomii, ochrony środowiska w zakresie przygotowania do pracy ciągnika rolniczego oraz współpracujących z nim środków technicznych;
- przestrzegać przepisów ruchu drogowego;
- organizować stanowisko pracy kierowcy ciągnika;
- zachowywać ład i porządek na stanowisku pracy;
- posługiwać się dokumentacją techniczną (instrukcje obsługi, instrukcje napraw);
- oceniać stan ogumienia ciągnika rolniczego i przyczep;
- smarować punkty smarne oraz sprawdzać i uzupełniać poziom oleju i płynów eksploatacyjnych w ciągniku rolniczym i współpracujących z nim środkach technicznych;
- sprawdzać działanie elementów oraz poszczególnych podzespołów i zespołów roboczych ciągnika i współpracujących z nim środków technicznych;

- zasady dobierania parametrów pracy ciągnika i współpracujących środków technicznych do panujących warunków pracy;
- zasady łączenia z ciągnikiem różnych środków technicznych;
- rodzaje sprzęgów ciągnika ze środkami technicznymi.
- ustawiać lusterka zewnętrzne i wewnętrzne ciągnika, umożliwiając dobrą obserwację.
- sprawdzać przewidziane przepisami oświetlenie ciągnika;
- sprawdzać wyposażenie dodatkowe (gaśnice, apteczka, trójkąt ostrzegawczy);
- sprawdzać kompletność i aktualność dokumentacji ciągnika;
- rozpoznawać mechanizmy zespoły i układy ciągnika rolniczego oraz współpracujących z nim środków technicznych;
- dobierać właściwe materiały eksploatacyjne używane w ciągniku rolniczym, maszynach i urządzeniach;
- dobierać środki techniczne do współpracy z ciągnikiem;
- ustawiać wstępne parametry pracy ciągnika i współpracujących z ciągnikiem środków technicznych;
- łączyć z ciągnikiem współpracujące z nim środki techniczne;
- zabezpieczać współpracujące z ciągnikiem środki techniczne przed rozłączeniem.

Wykonanie zadań zawodowych Z1, Z6, Z7, Z8 wymaga posiadania kompetencji zawodowej Kz2.

3.2. Użytkowanie ciągnika rolniczego oraz współpracujących z nim środków technicznych Kz2

Wiedza – zna i rozumie podstawowe fakty, zasady, procesy i pojęcia ogólne w zawodzie kierowcy ciągnika rolniczego oraz w szerszym zakresie elementarne uwarunkowania w eksploatacji ciągnika rolniczego wraz z towarzyszącymi mu środkami technicznymi, w szczególności zna:

- zasady i przepisy BHP, ochrony ppoż., ergonomii, ochrony środowiska w zakresie użytkowania ciągnika rolniczego oraz współpracujących z nim środków technicznych;
- zasady kierowania ciągnikiem rolniczym zgodnie z obowiązującymi przepisami;
- przepisy ruchu drogowego;
- obowiązkowe wyposażenie ciągnika rolniczego;
- zasady zabezpieczenia ciągnika przed kradzieżą, uruchomieniem i użytkowaniem przez osoby nieupoważnione;
- zasady wykonywania prac za pomocą agregatu ciągnikowego i współpracujących z nim środków technicznych;
- techniki pracy ciągnikiem rolniczym w różnych warunkach terenowych;
- zasady transportu przyczepami;
- zasady i procedury rozpoznawania i usuwania usterek i uszkodzeń ciągnika i współpracujących z nim środków technicznych;
- budowę podstawowych zespołów i podzespołów ciągnika rolniczego;
- zasady wykonywania prac konserwacyjnych, mycia i czyszczenia ciągnika rolniczego i współpracujących z nim środków technicznych;

Umiejętności – realizuje niezbyt proste zadania i rozwiązuje proste, typowe problemy użytkowania ciągnika rolniczego i współpracujących z nim środków technicznych. Potrafi wykonywać zadania według ogólnej instrukcji, w częściowo zmiennych warunkach, w szczególności potrafi:

- przestrzegać zasad i przepisów BHP, ochrony ppoż., ergonomii i ochrony środowiska w zakresie użytkowania ciągnika rolniczego oraz współpracujących z nim środków technicznych;
- kierować ciągnikiem rolniczym zgodnie z przepisami ruchu drogowego;
- interpretować wskazania przyrządów kontrolno-pomiarowych w ciągniku rolniczym;
- dobierać prędkość jazdy ciągnika do warunków jazdy;
- zabezpieczać pojazd przed niepowołanym użyciem;
- używać wyposażenia ciągnika ułatwiającego proces pracy;
- regulować parametry pracy ciągnika i współpracujących z ciągnikiem środków technicznych;
- rozmieszczać i zabezpieczać ładunki na przyczepie;
- sterować wewnętrznymi i zewnętrznymi podzespołami hydraulicznymi w ciągniku rolniczym;
- diagnozować usterki powstałe w czasie pracy ciągnikiem rolniczym;
- usuwać drobne usterki i współpracujące z nim środki techniczne;

- terminy przeglądów technicznych;
- czynności obsługi ciągnika po zakończeniu pracy.
- utrzymywać w czystości ciągnik rolniczy i współpracujące z nim środki techniczne;
- konserwować ciągnik rolniczy i współpracujące z nim środki techniczne.

Wykonanie wszystkich zidentyfikowanych w standardzie zadań zawodowych wymaga posiadania kompetencji społecznych KzS.

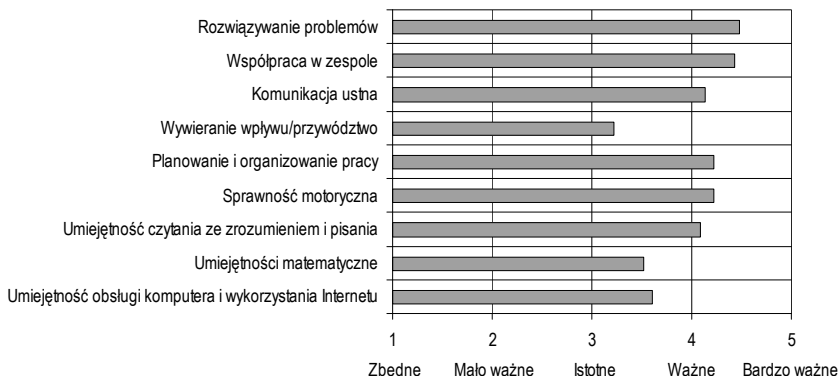
3.3. Kompetencje społeczne KzS:

- ponosi odpowiedzialność za realizację zadań przygotowania i użytkowania ciągnika rolniczego oraz współpracujących z nim środków technicznych,
- dostosowuje zachowanie do okoliczności,
- pracuje częściowo samodzielnie i podejmuje współpracę w zorganizowanych warunkach w zakresie użytkowania ciągnika rolniczego oraz współpracujących z nim środków technicznych,
- potrafi oceniać swoje działania dotyczące przygotowania i użytkowania ciągnika rolniczego wykonywane w ramach współpracy zespołowej oraz przyjmować odpowiedzialność za ich skutki.

4. Profil kompetencji kluczowych

Ocenę ważności kompetencji kluczowych dla zawodu kierowcy ciągnika rolniczego przedstawia rys. 1.

Wykaz kompetencji kluczowych opracowano na podstawie wykazu stosowanego w Międzynarodowym Badaniu Kompetencji Osób Dorosłych – projekt PIAAC (OECD).

Rys. 1. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu 834101 Kierowca ciągnika rolniczego

5. Słownik

Zawód	– zbiór zadań (zespół czynności) wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wykonywanych stale lub z niewielkimi zmianami przez poszczególne osoby i wymagających odpowiednich kwalifikacji i kompetencji (wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych) zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki. Wykonywanie zawodu stanowi źródło dochodów.
Specjalność	– jest wynikiem podziału pracy w ramach zawodu, zawiera część czynności o podobnym charakterze (związanych z wykonywaną funkcją lub przedmiotem pracy) wymagających pogłębionej lub dodatkowej wiedzy i umiejętności zdobytych w wyniku dodatkowego szkolenia lub praktyki.
Zadanie zawodowe	– logiczny wycinek lub etap pracy w ramach zawodu o wyraźnie określonym początku i końcu, wyodrębniony ze względu na rodzaj lub sposób wykonywania czynności zawodowych powiązanych jednym celem, kończący się produktem, usługą lub decyzją.
Kompetencje zawodowe	– wszystko to, co pracownik wie, rozumie i potrafi wykonać, odpowiednio do sytuacji w miejscu pracy. Opisywane są trzema zbiorami: wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych.
Wiedza	– zbiór opisów faktów, zasad, teorii i praktyk przyswojonych w procesie uczenia się, odnoszących się do dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.
Umiejętności	– zdolność wykonywania zadań i rozwiązywania problemów właściwych dla dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.
Kompetencje społeczne	– zdolność autonomicznego i odpowiedzialnego uczestniczenia w życiu zawodowym i społecznym oraz kształtowania własnego rozwoju, z uwzględnieniem kontekstu etycznego.
Kompetencje kluczowe	– wiedza, umiejętności i postawy odpowiednie do sytuacji, niezbędne do samorealizacji i rozwoju osobistego, bycia aktywnym obywatelem, integracji społecznej i zatrudnienia.
Standard kompetencji zawodowych	– norma opisująca kompetencje zawodowe konieczne do wykonywania zadań zawodowych wchodzących w skład zawodu, akceptowana przez przedstawicieli organizacji zawodowych i branżowych, pracodawców, pracobiorców i innych kluczowych partnerów społecznych.
Kwalifikacja	– zestaw efektów uczenia się (zasób wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych), których osiągnięcie zostało formalnie potwierdzone przez uprawnioną instytucję.
Europejska Rama Kwalifikacji	– przyjęta w Unii Europejskiej struktura i opis poziomów kwalifikacji, umożliwiający porównywanie kwalifikacji uzyskiwanych w różnych krajach. W Europejskiej Ramie Kwalifikacji wyróżniono 8 poziomów kwalifikacji opisywanych za pomocą efektów uczenia się; stanowią one układ odniesienia krajowych ram kwalifikacji.
Polska Rama Kwalifikacji	– opis hierarchii poziomów kwalifikacji wpisywanych do zintegrowanego rejestru kwalifikacji w Polsce.
Krajowy System Kwalifikacji	– ogół rozwiązań służących ustanawianiu i nadawaniu kwalifikacji (potwierdzaniu efektów uczenia się) oraz zapewnianiu ich jakości.